

Submission 14

Nederland en de 'troostmeisjes' van het Japanse leger

Jihie Moon

Hankuk University of Foreign Studies, Seoul, Zuid-Korea

De antinomie van hoe Nederland de kwestie over de 'troostmeisjes' van het Japanse leger benaderd heeft, specifiek met betrekking tot de Temporaire Krijgsraad in Batavia.

De zaak betreffende de troostmeisjes die gebruikt werden door het Japanse leger blijft een onopgelost probleem en staat een verzoening tussen landen in de regio Azië-Pacific in de weg. Mijn doel van deze presentatie, die zich richt op de uitspraak van de Temporaire Krijgsraad in Batavia die door Nederland direct na het einde van de Tweede Wereldoorlog werd ingesteld in, destijds, Nederlands Indië, is het onderzoeken van de antinomie van hoe Nederland de zaak aangaande deze troostmeisjes benaderde. De Temporaire Krijgsraad was het eerste tribunaal in de geschiedenis dat de dader van gedwongen prostitutie veroordeelde wegens oorlogsmisdaden en daarvoor gevangenisstraffen oplegde. In dat aspect is de rechtszaak van groot historisch belang.

Aan de andere kant laat dit proces ook duidelijke beperkingen en tweeslachtigheid zien. Het proces over de troostmeisjes wordt over de hele wereld genoemd als een zaak van universeel seksueel geweld en schendingen van mensenrechten, maar de Nederlandse houding na de Tweede Wereldoorlog tegenover de troostmeisjes en seksueel geweld laat geen universeel uitgangspunt zien dat ras en gender overstijgt. Deze getuigt juist van oriëntalisme, kolonialisme en seksisme. De Temporaire Krijgsraad in Batavia beschouwde de waardigheid en eer van witte Europese vrouwen als relatief superieur en van groter belang terwijl het feit dat ook Indonesische vrouwen als troostmeisjes zijn misbruikt buiten het proces werd gelaten. De mensenrechten van Indonesische vrouwen werden genegeerd en zij werden monddood gemaakt als de duale 'ander' van 'gekolonialiseerd' en 'vrouwen'. De kwestie over hoe het proces van de Nederlandse Krijgsraad omgegaan is met de troostmeisjes van het Japanse leger roept tal van uitdagingen op die we voor de toekomst moeten zien op te lossen in relatie tot de geschiedenis van racisme, seksisme en kolonialisme.